

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Persoonsgegevens

Datum

20 september 2024

Referentie

48109464

Bijlagen

**Interdepartementaal
afgestemd**

EZK, Fin, SZW

Kamerbrief reactie IBO Hoger onderwijs

Aanleiding

Naar aanleiding van de procedurevergadering van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 12 september 2024 is ons verzocht om de beleidsreactie op rapport van IBO doelmatig Hoger onderwijs 'Talent op de juiste plek' ruim vóór het commissiedebat DUO en Hoger onderwijs d.d. 23 oktober 2024 naar de Kamer te sturen. Hierbij treft u ons voorstel voor de reactie.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u bijgaande Kamerbrief te accorderen en aan de Kamer te zenden.

Kernpunten

- Wij hadden voorzien deze Kamerbrief voor de begrotingsbehandeling (eind november) uit te doen. Er stond op 22 oktober een gesprek met u gepland over dit IBO rapport. Door bovenstaand verzoek hebben we het proces moeten versnellen. De reactie is daarom op hoofdlijnen en sluit nauw aan bij het regeerprogramma. In uw beleidsbrief, die is voorzien in het eerste kwartaal van 2025, kunt u dan een verdere invulling geven aan de acties.
- De beleidsreactie gaat eerst in op de aanleiding voor het IBO en de belangrijkste bevindingen. Het IBO is in algemene zin positief over het hoger onderwijs in termen van kwaliteit en toegankelijkheid. Wel ziet het IBO vooruitkijkend, vooral met het oog op doelmatigheid, drie kernknelpunten. Het gaat in het kort om:
  1. Uitval en switch en studierendement
  2. Dalende studentenaantallen, regio en arbeidsmarkt
  3. De relatie tussen overheid en onderwijsinstellingen
- De hoofdboodschap van uw reactie is dat u zich herkent in de geschetste problematiek, dat u deelt dat dit belangrijke uitdagingen voor het hoger onderwijs zijn waarmee we aan de slag moeten én dat met het hoofdlijnenakkoord reeds invulling wordt gegeven aan belangrijke adviezen uit het IBO. Belangrijke aanbevelingen uit het IBO kennen een sterke mate van overeenkomst met aangekondigde acties uit het hoofdlijnenakkoord. Denk dan aan de langstudeermaatregel en het nemen van maatregelen in krimpregio's zodat een dekkend aanbod van opleidingen kan blijven bestaan zoals het toewerken naar vormen van capaciteitsbekostiging. Daarnaast onderstreept u het belang van meer samenwerking en profilering in het licht van krimp en toenemende schaarste in termen van arbeidsmarkt ruimte en middelen.

- Voor de verdere uitwerking van deze vraagstukken en maatregelen, verwijst u naar de beleidsbrief die de Tweede Kamer begin 2025 van u ontvangt.

Datum
20 september 2024

Toelichting

- Interdepartementale beleidsonderzoeken (IBO's) ontwikkelen beleidsopties voor belangrijke beleidsterreinen. Het proces rondom het IBO doelmatig hoger onderwijs 'talent op de juiste plek' is in oktober 2023 gestart.
- Het IBO is net na het uitkomen van het Hoofdlijnenakkoord afgerond. De werkgroep IBO heeft ervoor gekozen om het pakket incl. de budgettaire tabel intact te laten 'alsof het HLA er nog niet is'.
- IBO's bevatten altijd een zeer brede range aan beleidsopties, die uiteraard niet allen geïmplementeerd kunnen worden. Het is aan u om te bezien welke beleidsopties we voorrang geven bij de uitvoering van ons beleid. Maar zoals gezegd, door de uitvoering van het Hoofdlijnenakkoord geeft u al in belangrijke mate invulling aan dit IBO.